

Παλιός Της Αειπείρας

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΕΤΟΠΕΤΡΙΤΩΝ (ΔΩΔΩΝΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α'
ΕΤΟΣ 7ο

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1979

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 77

Έκδοτης - Διευθυντής : ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Ι. ΜΑΝΟΣ

Ξενητεμένοι 'Ηπειρώτες.
Έμφυσησάτε στα παιδιά σας συνείδηση ήπειρωτική.
Είναι ιστορική ανάγκη.

Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΜΑΣ

1901 — 1979 : Έβδομήντα όκτώ χρόνια φιλανθρωπική, πατριωτική και εκπαιδευτική δραστηριότητα

Με το τέλος του 1978 οε βαθύ πένθος διδίστηκε η 'Αετοπετρίτικη Οικογένεια. Ο Πανάγαθος πήρε στα βράχια του τρεις σεβαστές 'Αετοπετρίτισσες. Την προευνότα Μαρία σ.ζ. του Παπαναστάση - Βάτσου (τό γένος Μάνου), την Ευαγγελία σ.ζ. Χρήστου Ζόγκρη (τό γένος Μηνιάκη) και την 'Αγγελική σ.ζ. Θεοφάνη Τσαμπουρή (τό γένος Ζέ-
κη.

Τό Δ. Σ., εκφράζοντας τό σύνολο των 'Αετοπετρίτων, εκφράζει σ'αυτές τις ειδικές των τό θερμά του συλλυπητήρια, εις μνήμην δέ κάθε μιάς διέ-
θεσε υπέρ δασεοφυλακίου, αντί στε-
φάνου, τό ποσόν των 1.000 δραχ-
μών.

Αγαπητοί συγχωριανοί,
Πέρασε τό 1978 και αυτή ή στη-
λη είναι ή τελευταία, που γράφεται
από τό τωρινό Διοικητικό Συμβου-
λίο.

Στις 21 του Γενάρη οι 'Αετοπε-
τρίτες στη Γενική Συνέλευση θά συ-
ζητήσουν πάνω στό έργο της 'Αδελ-
φότητας κατά τό 1978 και θά δώ-
σουν έντολή για μιά διοίκηση για
τό 1979.

Πόσο κόπο και θυσιές χρειάστη-
καν για να δυεϊ σέ πέρας τό έργο
της 'Αδελφότητας είναι γνωστό σ'
όλους.

Τό 1978 ήταν ένας χρόνος πλου-
σιος κοινωνικής και πολιτιστικής
δράσης της 'Αδελφότητάς μας, έν-
ω συγχρόνως ύποστηρίχθηκαν τά προ-
γραμματισθέντα έργα στό χωριό και
έγινε κάθε προσπάθεια προς μιά
σωστή διαχείριση των περιουσιακών
στοιχείων της 'Αδελφότητας, μπηκαν
δύο τα θεμέλια για μιά λειτουργία
της πάνω σέ σύγχρονες και σωστές
βάσεις και κανόνες. Αυτό όμως που

χαρακτηρίζει τό 1978 είναι ό τρό-
πος, μέ τόν όποιο δούλεψε τό Δ.Σ.
Δούλεψε χωρίς να κάνει καμιά δι-
ακρίση, προωθώντας την συλλογική
εργασία των 'Αετοπετρίτων και με
άναφορά στό σύνολο, όποτε χρειά-
στηκε, προσδίδοντας στην όμοφυ-
χία.

Τό Δ. Σ. δρήςε στό έργο του την
συνδρομή των 'Αετοπετρίτων και την
άγαστή συνεργασία της Κοινότητας
και της 'Εκκλησιαστικής 'Επιτρο-
πής.

Σάν Δ. Σ. μέσα απ' αυτή τη στή-
λη δώσαμε δύο τό χρόνο, όσο τό δυ-
νατόν πλήρως και άντικειμενικά, την
πορεία του έργου της 'Αδελφότητας.

Κλείνουμε λοιπόν αυτή την στήλη
μέ ένα μεγάλο εύχαριστώ στην Κοι-
νότητα, στην 'Εκκλησιαστική 'Επι-
τροπή και σ' όσους προσέφεραν μα-
ζί μέ τό Δ. Σ. τις υπηρεσίες τους
στό χωριό και στην 'Αδελφότητα,
καθώς και μέ την εύχή, ή Συνέλευ-
ση της 21ης του Γενάρη να είναι
μιά 'Αετοπετρίτικη κοσμοαντάμωση.
Τό Δ. Σ.

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΑ ΝΕΑ ΦΩΤΕΙΝΟΥ

Τό Φωτεινό συνεργάζεται στό κυ-
νήγι μέ την Γρανιτισπούλου. 'Ετσι
λοιπόν Φωτεινίωτες μέ έπικεφαλής
τον υπάρχοντα - Μίλτο και Γρανιτισ-
πουλιώτες μέ έπικεφαλής τον Λάμ-
προ Σερμπή καθώς και όμάδες μέ
έπικεφαλής τον Νικόλα Μούρτο τον
Βαγγέλη Παπαγεωργίου κ. ά. σέ
κυνηγетικές εξορμήσεις τους χτύπη-
σαν μέχρι τά Χριστούγεννα 26 ά-
γριογούρουνα.

Στό χρόνο που γράφονται οι γραμ-
μές αυτές οι 'αλτρώτοι απ' τό
δεσμά του γάμου κατέδωκαν σ' ά-
περγία πένιους μ' άποτέλεσμα ή 'Εκ-
κλησία της 'Ελλάδος να τάξει μια
προβόσκια για την ύποβολή Ιστορι-
κού απ' τους ενδιαφερόμενους, για
τό δικό τους 'νεκρό' γάμο, ώστε
στη συνέχεια να έπιληφθεί ή 'Ε-
κκλησία της για τό 'πρακτέο'. 'Επει-
δή, όμως έμένα δέ μου διαφεύγει
πώς ή λύση που τυχόν θα δοθεί ελ-
πίς ή λύση που τυχόν θα δοθεί ελ-
πίς απ' άλλη πλευρά. Δεν ξέρω
πώς θα είναι τό περιεχόμενο αυτής
της άναφοράς, ύποθέτω όμως κάπως
έτσι:

Επαντρεντο τό 19... από συ-
νοικείο (ή από έρωτα) ώστόσο γε-
λάστηκαν (αυτός ή αυτή) δέ μου
ταίριαζε. Χωρίσαμε. Σά νέος άν-
θρωπος (άνδρας ή γυναίκα) δρήςε
τόν άνθρώπο μου. 'Εχουμε και δυό
(άς πούμε) παιδιά. 'Ο πρώτος μου
γάμος από πείσμα (έκείνου ή εκεί-
νης) δέ 'ελύθηκε'. Αναγνωρίστηκαν
δέδοται τά παιδιά μου, που τόρα
μεγάλωσαν. Τους κακοφαίνεται που
τά φωνάζουν 'μπάσταρδες'. Μά λίγα
λόγια ζώ μέ τον 'πραγματικό μου'
σύζυγο τριάντα χρόνια χωρίς σ'αυ-
το να φαίνεται. 'Η σκέψη μου
θεωρείται παλλακεία και τά παιδιά
μου 'εξάγαμα. Κι' όμως κανένας δέ
δράσκε να μάς πεί παλιανθρώπους
έκτός δέδοται από 'τό νόμιμο' σύ-

ζυγό μου. 'Εξώφθαλμη διαπίστωση:
'Ο Γάμος 'νεκρός' μόνο που του
λείπει ή ληξιαρχική πράξη. Κι' ό-
μως ή 'Εκκλησία διατρανώνει. 'Εγά-
μος είναι ένωση άνδρος και γυναί-
κας για μιά πλήρη και άχώριστη φυσική
και ήθικη ζωή'.

'Ο,τι πρόχειρο στην έννοια που δι-
νεται παραπάνω είναι ή 'πλήρης έ-
νωσις άνδρος και γυναίκας για μιά
άχώριστη και ήθικη ζωή'. Αυτό ά-
ποτελεί τό γενικό. Τό ειδικό είναι
ή 'άναφορά' στό δεσπότη. 'Όταν
τό ειδικό δέν συμφωνεί μέ τό γενι-
κό λογικά ό γάμος 'πέθανε'. Λάθος.
— 'Ο Γάμος σας ύφίσταται μέχρις
έκδόσεως όριστικής και άμετακλή-
του Δικαστικής άποφάσεως, θα σ'ας
πεί ό δεσπότης σε μιά μηχανική ά-
παγγελία ένός όρισμού, κι' άς συμ-
βαίνει τό αντίθετο. 'Η έπαλήθευση
της άντίφασης στό έπακρο. Και τό
παράλογο - λογική.

'Όμως πριν να φτάσουμε στην ά-
μετάκλητη δικαστική άπόφαση που
χρειάζεται ό παπας για να νομιμο-
ποιήσει τον 'πραγματικό' σας γάμο
ύπάρχει κάτι άλλο. Τό 'κατ' εικόνα'
άνδρόγυνο.

'Απ' τη στιγμή που θα έκδηλώ-
σετε άκόμα και τη δυσφορία σας
στό 'έτερον ήμισυ' μπαίνει σε λει-
τουργία ένας μηχανισμός νομότυπος
άεγκτος και σκληρός που σκοπό έ-
χει την 'διά βίου' πολιορκία σας
μέ θύματα τά παιδιά, κάτι, να πού-

ΜΙΑ ΓΕΝΝΑΙΟΔΩΡΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΗ ΖΙΤΣΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Στις 14 του 'Οχτώβρη που πέ-
ρσας, μέρα Σάββατο και ώρα 5 τό
άπόγευμα, ένα σπουδαίο γεγονός έ-
λαβε χώρα στη Ζίτσα. Σέ μιά σε-
μνή τελετή, που όργανώθηκε από την
Κοινότητα, τέθηκε ό θεμέλιος λίθος
της Κοινοτικής Βιβλιοθήκης της κοι-
νότητος από τον κ. 'Αθανάσιο Βα-
δόκα. Δωρητές του έργου τό ζεύγος
Μαρίκα και 'Αθανάσιος Βαδόκας.

Τή σημασία του γεγονότος παρου-
σίασαν μέ λόγους λιτούς αλλά στο-
χαστικούς ό Δωρητές και ό πρόε-
δρος της Κοινότητας κ. 'Αλ. Καραμ-
πίνας.

Πλήθος χωριανών παραυρέθηκε και
τίμησε τη γιορτή τούτη και συγχά-
ρθηκε τό ζεύγος των Δωρητών. 'Ερω-
τηματικά δέδοται προκάλεσε ή άπου-
σία του Λυκείου, πρώτου μορφωτι-
κού φορέα της περιοχής, όπως και
μεγάλου αριθμού κατοίκων.

Τό έργο θά έχει κυβισμό 1.200
κ. μ., και θα φέρει την τοπική πα-
ραδοσιακή, αρχιτεκτονική γραμμή,
ένταρμονισμένη μέ τό φυσικό περιβάλ-
λον, μέ λίθινη επένδυση.

Τό ισόγειο έμβαδού 150 τ. μ.,
θα στεγάσει τά γραφεία της Κοι-
νότητας. Τό άνωγειο, έμβαδού 160
τ. μ., θα άποτελέσει τους χώρους ό-
που θα όργανωθεί και θα λειτουργή-
σει ή Κοινοτική Βιβλιοθήκη της Ζί-
τσας. 'Η δαπάνη του έργου θα ύ-
περβεί τά 3.000.000 δρχ.

'Ετσι σύντομα ένα άκόμα σπου-
δαίο οικοδόμημα θα ύψωθεί στη Ζί-
τσα, καύχημα για κείνη, άπόκτημα
για την περιοχή. Μιά άκόμα πνευ-
ματική έστία θα ένθρονωθεί στην
πλατεία της μικρής μας πόλης, ά-
νάμεσα στα Σχολεία της μέ σκοπό
να φιλιώσει τον κάθε Ζιτσιώτη, άν-
δρα ή γυναίκα, μικρό ή μεγάλο μέ
τη Γνώση και την 'Αρετή.

'Η Βιβλιοθήκη, που άνεγείρεται
κι' όλα στη Ζίτσα, περισσέυμα της
άγάτης των Δωρητών προς την πα-
τρίδα, κάνει τη Ζίτσα πλουσιώτερη,
μακραίνει την πνευματική της παρά-
δοση, δυνάμει την άντίληψη του

χρέους του κάθε Ζιτσιώτη προς την
πατρίδα και τους ανθρώπους της,
του κάθε 'Ηπειρώτη προς την 'Η-
πειρο και τους 'Ηπειρώτες, κι' άπο-
τελεί μ' άλλα λόγια άνώτερη έκφρα-
ση της έννοιας του 'Η π ε ι ρ ω -
τ ι σ μ ο ύ.

Παλιά είναι ή άντίληψη τούτη που
συνέχει τους Ζιτσιώτες.

'Αν σκαλίσουμε γά λίγο τά φύλ-
λα της όχι μικρής Ιστορίας της Κοι-
νότητας, θα συναντήσουμε μιά πλει-
άδα από Δωρητές μέ στόχο πάντα
την παιδεία. 'Η ίδρυση και λειτουρ-
γία σχολείων, όρφανοτροφείων, ύ-
φαντηρίων... είναι οι στόχοι και οι
έντολές των διαθετών.

'Υψηλό πάντα τό αισθητήριο τους
για μιά ουσιαστική συνδρομή σ' α-
υτούς που τάχτηκαν φύλακες της πα-
τρικής γής και του λαϊκού μας πο-
τε (Συνέχεια στην 4η σελίδα)

ΔΩΡΕΑ ΑΕΤΟΠΕΤΡΙΤΗ

'Ο Σεβαστός και 'Αγαπητός 'Αε-
τοπετρίτης κ. Θεοφάνης Τσαμπου-
ρης έστειλε στην έκκλησία της 'Α-
γίας Παρασκευής στό χωριό, μιά
καμπάνα.

'Η δωρεά έγινε σέ μνήμη των γο-
νέων του, του άδελφού του και ά-
νηψιού του Σωτήρη.

'Ο πρώτος χτύπος της καμπά-
νας αυτής ήταν πονεμένος. Χτύπησε
για τον θάνατο της γυναίκας του
'Αγγελικής που χάθηκε παραμονή
του νέου χρόνου. 'Απάρμπα - Φά-
νη, μαζί μέ τά συλλυπητήρια για
τόν θάνατο της θείας 'Αγγελικής,
δέξου και τις άπειρες εύχαριστίες
μας για την δωρεά σου.

ΩΡΚΙΣΤΗΚΕ ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Στις 18-12-78 κι' ενώπιόν του Νο-
μάρχου 'Ιωαννίνων ώρκιστηκε τό
νέο Κοινοτικό Συμβούλιο της 'Αε-
τόπετρας.

Ευχόμαστε στό Κ. Σ. καλή έπι-
τυχία στό έργο του.

ΤΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Άγιά τη 11—12—78

Βαγγέλη, 'Υγίαινε.

Είναι άλήθεια ότι σταμάτησαν από πολύ καιρό να περιγρά-
φονται τά τοπωνύμια του χωριού μας άν και είναι άναγκαίο να
περατωθούν για να ύπάρχουν στό άπώτερο και αίώνιο μέλλον σάν
νοσημένο πληροφοριακό μιάς μικρής περιοχής του 'Ηπειρωτι-
κού και κατ' επέκτασιν 'Ελλαδικού χώρου, δηλαδή της φιλότατης
Ιδιαίτερης Πατρίδας μας, της 'Αετοπετρας Δωδώνης 'Ηπείρου
(πρώην Κοσβιανής), άπό δαδαιώς μελλοντικής δέν θα ύπάρχουν
'Αετοπετρίτες να την κατοικούν και καμιά 'αποκέντρωση' δέν θα
είναι σε θέσι να τους επαναφέρει έκείσε έκτός ίσως τις άίθε ποιών
του Θεού βουλήσεων... ό λόγος αυτός πρέπει γ' άναγκάση και τ'
άλλα χωριά της περιοχής Κασσιόβη να πράξουν τό ίδιο πάνω
σ' αυτό τό άντικείμενο. Πέραν των προσωπικών χολώσεων, για
την όχι σωστή τακτική όρισμένων γύρω άπό την σύλληψη και ά-
ντιμετώπιση των έν γένει θεμάτων - προβλημάτων που άπασχολούν
την 'Αδελφότητα και την Πατρίδα, θα προσπαθήσω να περιγρά-
ψω τά ύπόλοιπα έναπομένοντα τοπωνύμια τόσον των δύο (2) !
συνοικισμών (Μαχαλά - Κουτσμαχαλά), που είμαι γνώστης των
άπό τους παιδικούς μου άκόμη χρόνους, όσον και του τρίτου κυ-
ρίου (συν) σιμού (της Μπουλίνας) που μισογνωρίζω. Είς τό τέλος
της δημοσίευσής αυτών ένάν κάποιες σημειώσεις παραλείψεις άς τό
συμπληρώσει γιατί πιθανόν ό πολύς χρόνος και οι διακινήσεις
μου λόγω έπαγγέλματος άνά την 'Ελλάδα να στάθηκαν αίτια να
λησμονήσω μερικά άπό αυτά. 'Η περιγραφή τους συνίσταται στην
άκριβή τοποθέτηση του χώρου που κατέχουν στην έδαφική έκτα-
ση, την κατά τό δυνατό άκριβή έτυμολογία τους και άλλα έπεξη-
γηματικά στοιχεία, που στηρίζονται άσφαλώς έπάνω σε γνώσεις,
στην παράδοση και σε έρριτισθείσας πληροφoρίας. Τους λείπει δ-
υστυχώς τό έπιστημονικό στοιχείο όποτε κατά συνέπεια, δέν
κάνω έπιστημονική διατριβή, γιατί άπλούστατα δέν είμαι κάτο-
χος ούδεμιάς έπιστημής.

ΓΡΗΓΟΡΗΣ Μ. ΜΗΛΙΩΝΗΣ

ΓΛΟΥΠΟΣ: Λέγεται ή θέση ά-
κριβώς της διασταυρώσεως των μυ-
νοπατιών, που ώδηγούσαν προς
Μπρεζύλαν — Πλάκας — Κουτσο-
μαχαλά. Θα πη Στόμιον. Και άλή-
θεια τό σημείον έκείνο στόμιον είναι.
'Η λέξη έχρησιμοποιείτο στην πα-
τρίδα ιδίως επί του τσιφικίου π. χ.
γλυπτος τσιφικίου, γλυπτος τσι-
φικίου (βαρελιού) και επί ανθρώπων
άν κανένας έτρωγε πολύ... ('Α-
μάστειν εις την άγονον' 'Ηπειρον) =
'Ελθούτος του διαδόλου'. 'Ετόν έχει
στό γλυπτό κλπ.

ΠΛΑΤΟΝΑΣ ΤΟΥ ΤΖΟΚΑ: 'Α-
σφαλώς τ' όνομα του τοπωνυμίου
αυτού συνδέεται ή μέ Ιδιοκτησία ή
άλλω γεγονότος ταυτιζόμενου μέ
κάποιον της έκλειψάσης οικογενείας,
Τζόκα, λόγω μη ύπάρξεως άρρενο-
γονίας. ('Εκ πολυγονίας φυσιολογι-

κή σ.ζ. Κων. Ζαχάρη (έκ Κα-
στρίου) και 'Ολγα χήρα Μιχαήλ
Βασ. Ζόγκρη). Δεν χωρίζω ένάν
ύπάρχει ίσως κλάδος εις 'Αθήνας έκ
του 'Ιωάννου Τζόκα ή άλλου άπό
παλαιότερου, που χάθηκε άπό τά
ίχνη της παροικίας. Γιατί ύπάρχουν
και τέτοιες περιπτώσεις σε άλλα
σόγια. Είναι άνήλια θέση, συνορεύ-
ουσα μέ τά 'Κοκκινόχεις' — κοκκι-
νώγεια.

ΠΑΛΗΟΥΡΓΙΑ: (Παληουργία) =
'Ονομάζεται έτσι ή κορυφή του ύψώ-
ματος πάνω άπό τις 'Οψείες' και
τά 'Κλειδωμάτα' άς έκ του άκανθώ-
δους θάμνου παληουργίου που φυ-
τρώνει πολύ έκεί. 'Όπως λέγεται
άλλού Πλατανιάς, έλαιώνας, δρυμώ-
νας κλπ.

Γ.Μ.Μ.

ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ

ΟΙ « ΑΛΥΤΡΩΤΟΙ »

Γράφει ό συγγραφέας Φάνης Μούλιος

με, που μοιάζει μέ τον πόλεμο που
κάνουν οι μεγάλοι μέσω των μικρών,
ό όποιοι και τελικά των πληρώνουν
Ειρηνικές λύσεις δέ συζητούνται ή
άν συζητούνται γίνονται άφορμή για
παζαρέματα κι' έκβιασμούς πάνω σ'
ένα θέμα άξιопρόπειας. Τά παιδιά
όμως απ' αυτή την 'παράνομη' έ-
νωσις είναι μιά άναμφισβήτητη πρα-
γματικότητα.

'Αλλάπε παραγράφο τόρα και δια-
βάστε για την έγκληματικότητα των
παιδιών άφού γυρίσετε πίσω μιά
σελίδα στό διγραφικό τους.

'Ο μύθος άρχίζει από μιά δια-
λυμένη ή άνυπαρκτή οικογένεια. 'Υ-
στερα, μεταπηδήστε στον ίδιο τό
θεσμό και στό τελετουργικό του, έ-
πίτηδες κατωμένο έτσι, για ύπο-
γράμμιση του γεγονότος. 'Απ'αριά-
κτα στολισμένα μέ πορτοκάλια και
κουλούρες. Μέ 'σχαριάτες' και 'πι-
στροφία' χαρές και γλέντια, στην
ύπαιθρο, 'Λαντώ' γαρύφαλλα και
άσπρες κορδέλλες στις πόλεις. Κορ-
δέλλες που συχνά γίνονται 'ταινίες
πένθους' και τραγούδια που γίνεται

γυν θρήνος και 'πένθιμα έμβατή-
ρια' απ' τις στρατιές των αλτρώ-
των. Βασικά είμαστε ένας λαός ή-
διδμορφος 'μ' άνοίγματα' καλοσύ-
νης τέτοια που στους άλλους μοιά-
ζουν 'δολαικία' και μέ 'εκλεισμάτα'
εμπόδισια και μίσους που στάζουν
φαρμάκι...

'Απελευθερωμένοι οι ξένοι δινον-
τας περισσότερη έμφαση στην 'ου-
σία' του πράγματος άπλούστευσαν
τη διαδικασία του, άκόμα και στη
έλύση του. 'Ο γάμος γι' αυτούς εί-
ναι έξω των ενδιαφερομένων κι' ή
πολιτεία άπλη 'έπιστοποίηση' σε
μιά σταθμισμένη άπόφαση κατάφα-
σης ή άρνησης έ ξεχωριστή όμως
πρόνοια για τά παιδιά.

'Ενώ σε μάς;
Σέ μάς 'πάνω απ' όλα' ό τύπος,
απ' τις καμπάνες της έκκλησίας ως
τά έπίμονα κορναρίσματα του ταξί
που μεταφέρει τους νεόνυμφους. Μέ
καυγάδες, ξυλοδαρμούς και δικα-
στήρια ή θλιβερά συνέχεια.

'Η άπομυθοποίηση της ουσίας.
Μιά ιδιωτική ύπόθεση που γίνεται
δουλειά του κάθε άνδρα ή γυναί-
κας, που γίνεται μέ τόν πόλεμο που
κάνουν οι μεγάλοι μέσω των μικρών,
ό όποιοι και τελικά των πληρώνουν
Ειρηνικές λύσεις δέ συζητούνται ή
άν συζητούνται γίνονται άφορμή για
παζαρέματα κι' έκβιασμούς πάνω σ'
ένα θέμα άξιопρόπειας. Τά παιδιά
όμως απ' αυτή την 'παράνομη' έ-
νωσις είναι μιά άναμφισβήτητη πρα-
γματικότητα.

δουλειά. Σά να μάς νοιάζει ό γά-
μος του καθενός που θάπρεπε να
είναι μιά έντελώς προσωπική ύπόθεση
και στη 'έδση' και στη 'έλυση' της
έτσι που να γινόμεστε άκούσιοι
μάστορες σ' ένα δράμα που αύριο
μπορεί να γίνουμε πρωταγωνιστές
του κι' άς χτυπάτε ξύλο άπό πρό-
ληψη. 'Όμως πές να μην είναι έτσι
μέ τη νοοτροπία που μάς δέρονει.
Σκαλίστε τη μνήμη σας σ' ό,τι ξέ-
ρετε ή έχετε άκούστα. Είναι πράξη
δικαιοσύνης, έγώ σας βοηθάω.

Σέ παλιότερες εποχές σέ 'εμπα-
γλάρωναν' απ' τά δεκατέσσερά σου
λές κι' ήταν σίγουροι για τις αυ-
ριανές σου έπιλογές. Αυτές που έρ-
χονται μέ την ώριμηση της προσω-
πικότητας ή άκόμα, πιδό πρόστυχο
αυτό — άλλη σούδειχναν και άλλη
σου 'πασσάριζαν' κάτω απ' τό 'πέ-
πλο'. Κατάσχημη, κατά χρόνια με-
γαλύτερη σου, μάννα σου σωστή
και, πώς να την άγγίξεις;

Κι' άντίστροφα, μέ την ύστερο-
βουλία της καλοπέρασης σου σέρ-
δαν τό 'μεσάκοπο' ενώ ή καρδιά
σου δόθηκε άλλου. 'Ετό καλό τ' ά-
χλάδι τό τρώει ή χελώνα' ή έπιγραμ-
ματική δικαίωση της λαϊκής θυμοσο-
φίας. Μόνη διέξοδος στό συναισθη-
ματικό αδιέξοδο, που έπιτεινόνταν
απ' την έξαπάτηση, ή άποστασία
κι' οι ταιριαστοί συνασπισμοί...
'Όστόσο άν και τριάντα και σαράν-
τα χρόνια σε 'κουλαντρίζεις' ό 'πα-

ράνομος' τη σύνταξη την παίρνει
αυτός που φαίνεται στα χαρτιά.—
Φαύ και δγήςκα, που λένε. Είρωνεία
για ένα ρόλο σε τραγική παράστα-
ση. Κτύπαζα αυτούς στη φωτογρα-
φία που άπεργούσαν, μέ θλίψη. 'Ο-
λοι τους ήταν ήλικιωμένοι μέ πρό-
στομα κορασμένα. Μου φάνταζαν
νοικοκυραίοι άνθρωποι που κάποτε
στάθηκαν άσυμβίβαστοι. — Δέ μι-
λάμε για τους παλιανθρώπους. —
'Επειτα ό νόμος δέ μπορεί να προ-
δλέψει τη μεταστροφή των αισθημά-
των, άλλ' ή δικιά σου άξιопρόπειας;
που είναι κύρει ή κυρία έγκαταλει-
μένη;

Τους λυπόμουν έτσι όπως τους έ-
βλεπα να έξαργυρώνουν μέ πολύ δά-
κρυ ένα χαρτί - 'Απολυτήριο. 'Απο-
θέωση του 'τύπου' που στον τόπο
μας άνέκαθεν έτρωγε την ουσία.

Κρίμα!
'Ενα κρίμα που τό πληρώνουν τά
παιδιά και που γίνεται εύπεπτο σε-
νάριο για μέλο ταινίες και ψεύτικες
συγκινήσεις στις αίθουσες των συ-
νοικιακών σινεμά.

ΦΑΝΗΣ ΜΟΥΛΙΟΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:
Εύχαριστώ τό σεβαστό μου άνα-
γνώστη Ν. Νούση που μου κάνει την
τιμή να μέ διαβάσει κι' άκόμα πιο
πολύ μ' εύχαρστεί που ή στήλη
προκαλεί μνήμες. 'Όσο για 'τό έν-
τός των τειχών' για ό,τι και να λέ-
με 'μέσα είμαστε'.

ΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ

Του Μοιράρχου κ. Αλκιβιάδη Τζιούμα, Πτυχιούχου Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Ο κ. Αλκιβιάδης Τζιούμας είναι από τους άριστους Αξιωματικούς της Χωροφυλακής και γεννηθήκε στη Ρεπετίστα Ιωαννίνων, πλησίον του Παρακαλάμου.

Ένα από τα βασικά γνωρίσματα του αρχαίου Έλληνικού πνεύματος είναι ο ανθρωπισμός. Ο όρος αυτός συνοψίζεται στην έκφραση που αποδίδεται στον Πρωταγόρα, *ἄνθρωπος μέτρον πάντων*.

Ιδιαίτερα τὸ ἔργο του Σταγειρίτη φιλοσόφου και στοχαστή, τὸ Ἀριστοτέλη, θεμελίωσε μετὰ τὴν ἐμπειρική φιλοσοφική πορεία του τὸν ἀνθρωπισμὸ καὶ γενικά μὴ μποροῦμε νὰ πούμε, ὅτι ἡ προσφορά του εἶναι γεμάτη ἀπὸ ἕνα σιωπηλὸ θυμίαμα γιὰ τὸν ἄνθρωπο πὸν τὸν θέλει, μετὰ τὴν λογική καὶ τὴν ἠθική, *καλὸν τε καὶ εὖ*.

Μεταγενέστερα οἱ φιλόσοφοι τοῦ 17ου καὶ 18ου αἰώνα προετοίμασαν τὰ διανοητικά εργαλεία πὸν χάρις αὐτὰ ὁ ἀνθρωπισμὸς δὴρκε τὴν ἀληθινὴν ἐκφρασή του στοὺς χάρτες καὶ τὴς διακηρύξεις τῶν ἀνθρώπων δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα καταγράφθηκαν τελικά στὰ Συντάγματα τῶν πὸν πολλῶν χωρῶν τοῦ Δυτικοῦ Κόσμου. Αὐτοὶ προσέφεραν, σπινθηρίζοντες καὶ στὰ θεμέλια τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος, τὴν ἀπαράμιλλη ὑπόδομή πὸν μπόρεσαν ἐπὶ τῆς οἱ ἐπόμενες γενεὲς νὰ διαπραγματευθοῦν καὶ νὰ ἀναπτύξουν φιλοσοφικὲς ἢ θρησκευτικὲς καὶ ἀκόμα καὶ κοινωνικὲς, οικονομικὲς καὶ πολιτικὲς θεωρίες ἀσχετὲς καὶ ἀντίθετες μετὰ τὸν τους.

Εἰδικώτερα οἱ θεωρίες γιὰ τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου δὴρκαν πανηγυρικὰ τὴν συγκεκριμένη τους μορφή καὶ διατύπωση, καὶ ἔτσι γίνετο πραγματικότητα τὸ ὄνειρο πολλῶν περασμένων γενεῶν, στή Διακήρυξη τῆς Γαλλικῆς Ἐθνοσυνέλευσης (1789), στήν Οἰκουμένη Διακήρυξη τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν (1948), στή Σύμβαση τῆς Εὐρώπης (1950) καὶ στή Διακήρυξη τοῦ Ἑθνικοῦ (1975). Μετὰ τὴς διακηρύξεις αὐτὲς κατορθώθηκε νὰ διαδραματιθῶν ἰδανικά πὸν εἶχαν μεγάλῃ ἐπίδραση στὸ νὰ καλυτερεύουν τὴς σχέσεις ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ βελτιώσουν τὴν πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τῆς δικαιονομίας.

Στὸ παρὸν μελέτημά μας θὰ ἐξεδικεύσουμε τὸ θέμα καὶ θὰ ἀσχοληθοῦμε κυρίως μετὰ τὴν συνταγματικὴ προστασία τοῦ δικαιώματος τῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς διαμορφώσεως ἐλευθερίας καὶ αὐτονομίας προσωπικότητος τοῦ Ἑλλήνου πολίτη, δικαιώματα τὰ ὁποῖα δὲν ὑπῆρχαν στὰ προηγούμενα Ἑλληνικὰ Συντάγματα, ἀποπειρώμενοι μετὰ τὴς πενιχρὲς μας δυνάμεις νὰ διακρίβωσουμε τὸ ἀληθινὸ νόημα τῶν ἐπιταγῶν τοῦ συνταγματικοῦ νομοθέτη, ὅπως τοῦτο ἐκδηλώνεται στὰ δύο ἀνωτέρω θεμελιώδη ἀνθρώπινα δικαιώματα, νὰ προσδιορίσουμε τὴς γεωγραφικὲς τους «συμπεριλαμβανόμενες» καὶ νὰ δώσουμε ταυτόχρονα τὴν πρῆπουσα ἐμφάνισή τῆς βασικῆς σημασίας συνταγματικῆς αὐτῆς καινοτομίας, εὐκαιρικῶς δὲ θὰ ἀσχοληθοῦμε καὶ μετὰ ἄλλα, κατωτέρως ὕψους καὶ περιεχομένου δικαιώματα τὰ ὁποῖα εἶναι συμπληρωματικὰ τῆς ἐννοίας καὶ τῶν σκοπῶν τῶν δύο πὸν προαναφέραμε.

Τὸ πρῶτο ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα πὸν ρητὰ ἔχει ἐνταχθεῖ στὴς διατάξεις τοῦ Συντάγματος τοῦ 1975 εἶναι ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου. — Ο ὅςθε ἄνθρωπος καὶ ὅχι μονάχα ὁ ὅςθε ἄνθρωπος, σύμφωνα μετὰ τὸ Σύνταγμα μας, τὸ δικαίωμα γιὰ ἕνα ἐπίπεδο ποιότητος ζωῆς πὸν ν' ἀνταποκρίνεται στὸ νόημα τῆς ἐγκόσμιας ὑπάρξεώς του. Αὐτὸ τὸ δικαίωμα βασίζεται στήν παρ. 1 τοῦ θεμελιώδους ἀρθροῦ 2, ἡ ὁποία ὁρίζει: «ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ προστασία τῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελεῖ πρωταρχικὴν ὑποχρέωσιν τῆς

πολιτείας».

Διὰ τὸν ἀποχρώσεως ἀπὸ τὸ προηγούμενο εἶναι τὸ δικαίωμα νὰ ἀναπτύσσεται ὁ ἄνθρωπος ἐλεύθερα τὴν προσωπικότητά του. Κατοχυρώνεται δὲ τοῦτο στή συνταγματικὴ διατάξη τοῦ ἀρθροῦ 5 παρ. 1, ἡ ὁποία ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Ἐκαστος δικαιούται νὰ ἀναπτύσσει ἐλευθέρως τὴν προσωπικότητά του καὶ νὰ συμμετέχει εἰς τὴν κοινωνικὴν, οἰκονομικὴν καὶ πολιτικὴν ζωὴν τῆς Χώρας, ἐφ' ὅσον δὲν προσβάλλει τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων καὶ δὲν παραβιάζει τὸ Σύνταγμα ἢ τὰ χρηστά ἤθη».

Ἡ προστασία τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν διασφαλίζεται μετὰ τὴν καθιέρωση καὶ ἄλλων διατάξεων στὸ Σύνταγμα πὸν περιλαμβάνονται στὸ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ αὐτοῦ καὶ οἱ ὁποῖες συμπληρῶνουν μετὰ τὴν ἀνάγκη καὶ σαφῆς τὰ δύο προηγούμενα θεμελιώδη δικαιώματα καὶ ἀποκρίνονται τὴν ἔκτασιν καὶ τὸ βάθος τους.

Ἡ ἐνταξί τους στὸ κείμενο τοῦ Συντάγματος 1975 ἐπιβεβαιώνει τὴν ἐπικράτησιν τοῦ ἀνθρωπιστικοῦ ἰδεώδους, τὸν προοδευτικὸν καὶ φιλελευθέρων ἀρχῶν, ὅπως τοῦτες ἀναπτύχθηκαν καὶ διαμορφώθηκαν κατὰ τὴν διαδρομὴ τοῦ ἱστορικοῦ χρόνου καὶ τελικά καταχωρήθηκαν στὴς Διεθνῆς Διακηρύξεις τῶν ἀνθρώπων δικαιωμάτων καὶ ἐνσωματώθηκαν στοὺς συνταγματικούς χάρτες ὧν σχεδὸν τὸν Κρατῶν τῆς Δύσεως. Ἡ καταγραφή τους στὰ κείμενα αὐτὰ δὲν εἶναι ἀπλὴ πνευματικὴ περιπλάνηση, ἀλλὰ οὐσιαστικὴ κατάκτησιν τοῦ ἀνθρώπου πὸν διώκει γιὰ δικαιοσύνη, ἐλευθερία καὶ δημιουργία πολιτιστικῶν ἀξιών.

Ἐπιχειρώντας νὰ ἀναλύσουμε τὴς βασικὲς ἐννοίες πὸν συναντᾶμε στὰ δύο ἀρθρα παρατηροῦμε τὰ ἑξῆς: — Ο ὅςθε ἀνθρώπος τῆς ἀνθρωπίνης ἀξίας πρέπει, κατὰ τὴν ἀποψή μας, νὰ περιλαμβάνει ἐκτὸς ἀπὸ τὸ δικαίωμα γιὰ ἕνα ἐπίπεδο ποιότητος ζωῆς, γιὰ τὸ ὁποῖο ἤδη μιλήσαμε, τὴν συμπεριφορὰ ἐκείνῃ τῶν ἄλλων μελῶν τῆς κοινωνίας ἀλλὰ καὶ τὴν περισσότερον τῶν φορέων τῆς Κρατικῆς Ἐξουσίας στὴς καθημερινὲς τους ἐπαφὲς μετὰ τὸν πολίτη, ἡ ὁποία καταδεικνύει ἀκριβοῦς ἐμπιστοσύνη, ἕνα ὀρισμένο θερμὸ κλίμα, ἕνα ἀθροίσμα ἀρμονικῶν σχέσεων πὸν διέπονται ἀπὸ τὴν πρωτότοκο θυγατέρα τοῦ πολιτισμοῦ, τὴν δικαιοσύνην, καὶ τὴν «κοινωνικὴ καὶ Ἑθνικὴ ἀλληλεγγύη» (ἀρθρ. 25 παρ. 4).

Ἡ «προσωπικότητα» πὸν προστατεύεται ἀπὸ τὴν παραπάνω διατύπωση ἔχει θεμελιώδη ἀξία. Τὸ περιεχόμενό της ποικίλλει ἀνάλογα μετὰ τὴν ἰδιαίτερη κοινωνικὴ κατάσταση τῆς στιγμῆς. Ἡ ἀξιολόγησιν τῆς ἀξίας τῆς προσωπικότητος, σὲ σπουδαιότητα καὶ ἔκτασιν, δὲν εἶναι ἀπόλυτη γιὰ τὸ ἄτομο καὶ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴς βασικὲς ἀνάγκες τῆς ὁμαδικῆς ζωῆς τῆς Κοινότητος στήν ὁποία ζεῖ, καὶ τὴς ποικίλων ἑκδηλώσεων τῆς συγκεκριμένης κατὰ χρόνον καὶ τόπον κοινωνίας.

Ἐνῶς ἀπὸ τοὺς καλύτερους καὶ ἀπλούστερους ὁρισμοὺς πὸν δόθηκαν στήν ψυχολογία γιὰ τὴν προσωπικότητα εἶναι καὶ ἐκεῖνος τοῦ ΡΟΜΠΕΡΤ ΓΙΝΤΓΟΥΩΡΠ:

«Personality can be broadly defined "as the total quality of an individual's behaviour"»

Ἡ ἀποδοχὴ τῆς προσωπικότητος ὅπως τὴν ἔχει δραματισθεῖ τὸ ἱδανικὸ τοῦ κλασσικοῦ καὶ χριστιανικοῦ Ἀνθρωπισμοῦ ἔχει χρονικὴ διάρκεια καὶ ἐπικαιρότητα καὶ ὑπόστασιν πὸν τὸ κύρος της δὲν ἀμφισβητήθηκε ἀπὸ τὰ μεγάλα πνευματικὰ ἀναστήματα τῆς ἀνθρωπότητος. (Συνεχίζεται)

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΜΑΚΡΥΑΛΕΞΗ

Στὸ φύλλο τοῦ «Παλμοῦ» τοῦ Δεκέμβρι εἶδε τὸ φῶς μιὰ καθαρότατη καὶ φυσικώτατη φωτογραφία τοῦ μακαρίτη Χριστοφύρου Ζωγράφου πὸν μετὰ τὸν τίτλον τοῦ ἀρχιερατοῦ εἶχε κάνει ἕνα διάστημα ἡγούμενος στὸ μοναστήρι. Γιὰ κάνα χρόνο καὶ παραπάνω ἴσως, τὸν εἶχαμε καὶ ἐφημέριο στήν Κάτω Λάβδαν. Κατέβαινε, λοιπόν, κάθε Κυριακὴ, καὶ ἐπίσημη γιορτὴ στή Λαμπροβίστρα καθύστερ πὸν τὸν τραβοῦσε ἀπὸ τὸ καπνιστὴρ καὶ ὁ βροντοῦς κύπρος τοῦ ζώου προμηνύσε ἀπὸ μακριὰ τὴν ἔλευσίν του. Καθὼς κυττάζω τὴν ἐκφραστικώτατη φωτογραφία — πὸν δρέθηκε ἀλήθεια; — νομίζω πὸς θ' ἀκούσω τὸ θαυμάσιον ἀγαθὸ καὶ παχυσάρικο γέροντα νὰ ψελλίσει μπροστὰ στήν Ἑραία Πύλη.

«Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ...».

Μὲ πόση εὐλάβεια πηγαίναμε ἀνελλιπῶς στήν ἐκκλησίαν τ' ἀνεπαύλητα ἐκεῖνα παιδικὰ χρόνια, μοθητὲς τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου!

Τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ μάλιστα εἶχαμε ἔτοιμος δύο τρεῖς χοροὺς δικούς μας ὕστερ' ἀπὸ ἐντατικὴ προπαρασκευὴ ἀπὸ τὸ δασκάλον μας τὸν Παπαδόπουλον, πὸν ἦταν καὶ ἐξοχὸς ψάλτης. Ὅταν ἀκούσε ὁ γούμενος τὰ ἐγκώμια τόσο καλλίφωνα, σὰν ὕμνους ἀπὸ ἐπίγιας Χερουβείμ δὲν ἐκμύνη τὸ θαυμασμό του. Μὰς παῖνεσε μετὰ πὸν ἐγκωμιαστικὰ λό-

για καὶ στὸ Σταυρὸν τὸν Οἰκονόμον μάλιστα ἔκαμε πατρικὴ παραίνεσιν λέγοντας:

«Ἄμα μεγαλώσης, γιέ μου, πρέπει νὰ γένῃς ἱερεὺς ὅπως ἦταν ὁ πάππος σου!».

Δὲν ἦταν αὐτὸς ὁμῶς τελευταῖος γούμενος στοῦ Μακρυαλέξη. Δὲν ξέρω γιὰ ποῖο λόγο εἶχε φύγει ἀπὸ κεῖ καὶ γιὰ κάμποσον καιρὸ στὸ μοναστήρι εἶχε μείνει ὁ καλύτερος μόνον. Ἐστειλε ὡστόσο ἡ Μητρόπολις γιὰ γούμενον ἕνα ἄλλον ἀρχιερατοῦ τῆ πὸν ὀνομαζόταν Νικηφόρος Σουλιάτης καὶ παλιότερα μάλιστα εἶχε κάμει στ' Ἀγιονόρος. Δὲ στερῶσε ὁμῶς οὔτε κ' ἐκεῖνος. Γιὰ κάποιο παράπτωμα τὸν πῆρε ἀπὸ κεῖ ὁ Δεσπότης καὶ πάλι τὸ μοναστήρι ἀπὸ μείνει ἀκέφαλο. Ὅσο γιὰ τὸν καλύτερο τὸ ὁμῶς ἦταν ὁ τελευταῖος ρασοφόρος καὶ ἐκεῖ γύρω στὸ 1940 παρῶντος τὰ κλειδιά τοῦ Μακρυαλέξη στήν Ἑρὰ Μητρόπολιν Δρυϊνουπόλεως καὶ Παγωνιανῆς, πὸν ἀπὸ τότε δὲν τὸ ἐπάρωσε ξανά.

ΒΑΣ. ΕΥ. ΤΣΙΑΤΗΣ

Σ. Σ. — Ἡ φωτογραφία δρέθηκε στὸ σπῆτι τῆς οἰκογενείας Γεωργίου Ζωγράφου πὸν κατέγεται ἀπὸ τὰ Δολιανά. Ὑπῆρχε συγγένεια μετὰ τοῦ ἡγούμενου καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτῆς. Ἐστὶν μποροῦμε νὰ πούμε ἀσφαλῶς ὅτι ἡ καταγωγή τοῦ ἡγούμενου ἦταν ἀπὸ τὰ Δολιανά.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΗ ΖΙΤΣΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν 1η σελίδα)

λιτισμοῦ. Ταυτῶς καὶ ὁ σκοπὸς τῆς Βιβλιοθήκης παιδείας τὸ πρῶτο ἀγαθὸ ἀνάγκη ὧν τῶν ἐποχῶν ἀνάγκη ἀναγκαῖοτατη σήμερα.

Φιλοδοξία τὰς ὧν μας, ριζωμένη καὶ ἀπόδημον Ζιτσαίων, ν' ἀναπτύχθῃ ἡ γενναία τοῦτη προσφορὰ σ' ἀληθινὴν Στέγη γραμμάτων, ὅπου ὁ κάθε Ζιτσαίτης καὶ Ζιτσαίτισσα θὰ συναντιέται ἐλεύθερα μετὰ τὴν ἀλήθειαν τὸ δικό του ἠθικὸ καὶ τὸ ὄρατο — στή Βούλησιν του εἶναι νὰ κάνει κτήματα τοῦ πνευματικῆ ἀγαθῆ καὶ νὰ ὀπλισθεῖ μετὰ δυνάμεις πὸν νὰ μποροῦν νὰ ἀποδιώκουν τὰ πάθη, τὴν μεμνημοσύνην, τὴν διδασκαλίαν καὶ ν' ἀναπτύσσουν καὶ καλλιεργοῦν τὴν ὁμολογίαν, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν δημοψυχίαν.

Κι ἔτσι μετὰ μιὰ τέτοια πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ θαρράκη, καὶ μ' ἐλευθερίαν πᾶν τὴν σκέψιν, ὁ καθένας θὰ μπορεῖ νὰ παῖξει σαστὰ τὸ ρόλο τοῦ δημιουργοῦ πολίτη, σὰν ἐλευθερὸ μὴ νάδα μετὰ στὸ κοινωνικὸ σύνολον, πὸν σκέπτεται καὶ πράττει μετὰ ὀντογὸ τὸ καλὸ τῶν πολλῶν.

Σύντομα ἡ Βιβλιοθήκη τῆς Ζιτσας θὰ ἔναι μιὰ ζήλευτὴ πραγματικότητα, πὸν θ' ἀκτινοβολεῖ σ' ὅλη τὴν περιοχὴ καὶ θὰ προσμένει πρῶτα τὰ νεῖα τῆς κοινότητος καὶ τὴν ἀγκαλιάζουν, νὰ τὴν ἀγαπήσουν καὶ νὰ τὴν κάνουν δική τους σπῆτι καὶ πνευματικὸν ἐργαστήριον καὶ θὰ ἔναι τοῦτο τὸ καλλίτερον εἶγμα γιὰ τὴν πρόδο καὶ τὴν προκοπὴ τῆς Ζιτσας.

Α. Δ.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Τὸ Γραφεῖο τοῦ Δικηγόρου κ. Πάνου Δημ. Καπῶν μεταφέρθηκε ἀπὸ 8 Ἰανουαρίου στήν 88 Σταδίου καὶ Σανταρόζα 1 (4ος ὁρὸς) Τηλ. 32.49.307

Η ΑΤΖΕΤΑ ΤΗΣ Ε. Η. ΒΥΡΩΝΟΣ

Ὅπως κάθε χρόνο ἡ Ἑνωσὴ Ἡπειρωτῶν Βύρωνος κυκλοφόρησε τὴν καλοαῖση ἀτζέτα της. Μετὰ εἰδικὲς σελίδες γιὰ θέματα τῶν ἡπειρωτῶν Βύρωνος καθὼς καὶ φωτογραφίες ἀπὸ τὴν Ἡπειρὸν ἀποτελεῖ μιὰ ἀξίολογὴ χειρονομία τῆς Ε.Η.Β.

ΔΩΡΑ ΣΤΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΕΣΠΟΤΙΚΟΥ

Τὸ Ἀ' Γυμνάσιον Θηλέων τοῦ Πειραιᾶ ἔστειλε τὰ Χριστούγεννα διάφορα δῶρα στὸ δημοτικὸν σχολεῖον Δεσποτικοῦ. Τὸ ἀνωτέρω Γυμνάσιον ἀπεφασίσε νὰ στείλῃ δῶρα σὲ κάποιο ἀκρίτικὸ χωριό. Ἡ μαθήτρια Αἰμιλία Σιουλὴ ἐπρότεινε νὰ σταλῶν στὸ Δεσποτικόν. Ἡ πρότασίς της εἶνε ἀμέσως δεκτή.

Σημειώτεον ὅτι ἡ Αἰμιλία Σιουλὴ, μιστὴ Γρανισσοπούλιτισσα καὶ μιστὴ Ἀετοπετρίτισσα, ἔχει ἔντονον τὸ πατριωτικὸν ἐνδιαφέρον. Βέβαια οἱ γονεῖς τῆς συνέβησαν πολὺ σ' αὐτὴ. Ἡ ἴδια παραδέχεται μὲν ὅτι οἱ γονεῖς της τὴν γαλούχησαν στήν ἀγάπην τῶν πατρίων ἀλλὰ συμπληρώνει: «Ἐννοῶσα πὸν πᾶν τὸν τόπον μας ἀπὸ τότε πὸν πρωτοχόρεμα στὸν μικρὸν χορευτικὸν ὄμιλον τῆς Ἀδελφότητος Ἀετοπετρίτας».

Μπράβο Αἰμιλία. Καλὴ πρόδο στὸ σχολεῖόν σου.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Κυκλοφόρησε καὶ ἡ ἀρχισὴ νὰ πωλεῖται τὸ ἡμερολόγιον τῆς Ἀδελφότητος γιὰ τὸ 1979. Σὲ χάλκινῃ πλάκᾳ ἡ προτομή τοῦ Θ. ΜΗΛΙΩΝΗ καὶ τὸ ΗΡΩΟ μετὰ τὴν ἐνδειξὴν «Η Α. ΛΕΤΟΠΕΤΡΑ ΤΙΜΑ». Εἶναι πολὺ συγκινητικὸ καὶ θαυμάσιον τὸ θέμα. Ἀς μοῦ ἐπιτραπῇ ὁμῶς νὰ γράψω ὅτι μποροῦσε νὰ γίνῃ πολὺ καλύτερον. Διότι ἡ φιλοτέχνησιν τοῦ ὑστερεῖ πολὺ σὲ καλλιτεχνικὴν ἀπόδοσιν. Πάντως ἀνεξάρτητα ἀπ' αὐτὸ ὅλοι τὸ ὑποδέχονται μετὰ ἐνθουσιασμό. Ἀς εὐχηθῶμε ὅτι δὲν θὰ μείνῃ σπῆτι χωρὶς τὸ ἡμερολόγιον τῆς Ἀδελφότητος.

Β. Ι. Μ.

ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΡΓΚ'ΝΑΣ ΘΑ ΣΥΝΔΕΘΟΥΝ ΟΔΙΚΩΣ ΜΕ ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΜΕΣΩ ΦΩΤΕΙΝΟΥ

Κατὰ ἐγκύριον πληροφορίας μας γίνονται προσπάθειες ὅπως τὰ ἑσπερωτικά χωρία τῆς Ἀνατολικῆς Μουργκ'νας συνδεθῶν οδικῶς μετὰ Ἰωάννινα μέσω Κορινθίας, Φωτεινῆς καὶ κόμης τῆς γέφυρας Σίμου. Ἐστὶν θὰ συντομευθῇ κατὰ πολὺ ἡ διαδρομὴ μέχρι τὰ Γιάννενα.

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Ἡ πάρα πάνω φωτογραφία κατὰ ὕπολογισμὸν εἶναι τραβηγμένη μετὰ τὸ 1920 καὶ 1925. Πρῶτος στὸν χορὸ ὁ ἀείμνηστος Γεώργιος Θεμελὴς καὶ δεύτερος ὁ ἐπίσης ἀείμνηστος Εὐάγγελος Κουμπής. Οἱ ὑπόλοιποι δυστυχῶς δὲν μᾶς εἶναι γνωστοί. Ἀπὸ τὰ ὄργανα γνωστὸς εἶναι ὁ ἑξακουστός καὶ ἀείμνηστος Μπάλλας, πὸν ἔπαιζε ντέφι. Θὰ χαροῦμε πολὺ ἂν κάποιοι ἀναγνώστες ἀναγνωρίσει τοὺς ὑπολοίπους.

Γιὰ τὴν ἱστορίαν σημειώνουμε ὅτι οἱ δύο πρῶτοι ἦταν καὶ ἐκ τῶν ἱδρυτῶν τῆς Ἀδελφότητός μας.

(Φωτογραφία ἀπὸ τὸ ἀρχειο τῆς Ἀθηνᾶς Παπᾶ)

Σημ. — Γνωρίζουμε σὲ ὅσους μᾶς ἔχουν δώσει φωτογραφίες γιὰ δημοσίευσιν, ὅτι θὰ τοὺς ἐπιστραφῶν ὁπωσδήποτε. Δὲν παθαίνουν καμμιὰ φθορὰ καὶ ἂν δὲν τὴς στέλλουμε ταχυδρομικῶς εἰναι διότι φοβόμαστε μήπως χαθῶν.

ΠΑΝΟΣ ΚΑΠΩΝΗΣ

“ΟΙ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΕΡΕΜΙΑ” (ΠΟΙΗΜΑΤΑ)

Ἐχοντας θητεία μίαν δεκαετίαν στὴν ποίησιν ὁ Πάνος Καπῶν, μὰς δίνει τώρα ἕνα ἀπάνθισμα, θὰ λέγαμε, (μετὰ τὴν δουλείαν τοῦ 1971), αὐτῆς τῆς πορείας, μέσα στὸ πρῶτο ποιητικὸν τὸν διδῶν μετὰ τὸν γενικὸν τίτλον πὸν προαναφέραμε.

Τὸ διδῶν ἀποτελεῖται ἀπὸ δέκα ποιήματα, καὶ ἀρχίζει μετὰ αὐτὸ πὸν τὸν ἔδωσε καὶ τὸν τίτλον τοῦ.

Μικρὰ συνθετικά, ἐμβόλιμα, ἀντίφωνα, πείραμα, δοκιμὴ. Καὶ αὐτὸ ἀκρίτως εἶναι τὸ πρῶτο πράγμα πὸν διαπιστώνει κανεὶς πρὶν ἀκόμη ἀρχίσει νὰ διαβάσει: Τὸ ὅτι καταλαβαίνει ἀκρίτως πὸς ἔχει νὰ κάνει μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν πὸν οὐ ἀφήνει ἔντονον τὴν γέυσιν τῆς ἐναγώνιας, τῆς ἀσταμάτητης ἀναζήτησης, τοῦλάχιστον.

Ἀνδραμόνος ποιητικὰ καὶ αὐτὸς μέσα στή δικτατορία, χαρακτηρίζεται ταυτοχρόνως καὶ ἀπὸ τὸ κλίμα τῆς ἐποχῆς της μέσα στήν ποίησίν του. Ἀλυγδὸς, ἔντονη διαμαρτυρία, καλυμμένη διαμαρτυρία, εἰρωνία, ἀπρεκάλυπτη εἰρωνία, καμουφλαρισμένη εἰρωνία, ἀλληγορία, πίκρα, εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ διδῶν τοῦ Καπῶν. Ἀλλὰ, ἂς προσέξουμε νὰ μὴν κάνουμε καμιά παρεξήγηση. Ὁ Καπῶν δὲν εἶναι, δὲν φιλοδοξεῖ νὰ εἶναι ἐκτασιαστικός, ποιητὴς, μετὰ καμιά ἐννοία τοῦ ὅρου. Στὰ σίγυρα συνεδρῶν ἀποκομμένος ἀπὸ φόρμες γνωστῆς τοῦ εἶδους γράφει μετὰ ἕνα τρόπον δικό του, χωρὶς νὰ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν σχέση τοῦ μετὰ τὴν παλαιότερη φωνὴ τοῦ τόπου του. Καὶ αὐτὸ πρέπει νὰ προσεχθεῖ, γιὰ τὴν καλύτερην ἀνάγνωσιν τοῦ διδῶν. Τὸ ὅτι οὔτε ἄγνωστο δὲν ὑπάρχει ἀπὸ τὴς ἀπαλῆς φόρμες. Πράγμα πὸν δείχνει ὅτι ὁ Καπῶν σὰν ἰδιοσυγκρασία, δὲν ἔχω-

ρεσε» ποτὲ μέσα σὲ αὐτὲς, οὔτε ἀκόμη καὶ σὲ αὐτὰ τὰ πρῶτα του δῆματα, πὸν θεωρεῖται σχεδὸν ἀναπόφευκτον, σχεδὸν κακὸ. Ὁ Καπῶν δὲν εἶναι ὁ ποιητὴς πὸν στήθεκα σὲ πρακτικὲς μορφές πὸν θὰ τὸν δόλυναν. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος πὸν «συμπίεσθη», καὶ ὡς ἐκ τούτου κινδύνει νὰ παραμορφωθεῖ. Στὸ σημεῖον λοιπὸν αὐτὸ, ἔσπασε τόσο ἀνεπαίσθητα τὰ δεσμὰ καὶ προσάρωσε στὸ ἔρῳ του, ἕνα δρόμον δικό του καὶ ὁδὸν. Μετὰ τὴς ἀνέντες του περιρριπτόμενους στραμένους στοὺς σύγχρονους ὀρίζοντες. Μετὰ ὅσον κοσμοπολίτικον, «ἡρωϊκὸν» μετὰ τὸν τρόπον του, θὰ λέγαμε, ἡ θεματογραφία του: Ὁ ἐπερχόμενος ἄνθρωπος τῶν πόλεων. Μετὰ ὅλες τὴς ἀνάγκες του καὶ τὴν μοναξιά του. Μετὰ ὅλες τὴς ἀδυναμίας του καὶ τὴν ἐλπιήν ἐπιπονωίας. Τρυφερός, γυναικώτερος, στὰ πρῶτα του ποιήματα, θίβει καὶ πὸν «συγκεκριμένους» στὰ μετέπειτα, χωρὶς ὁμῶς νὰ ξεφεύγει ἀπὸ τὰ χέρια του τὸ ὕψος του καὶ τὰ ἐκφραστικὰ του μέσα, χωρὶς νὰ κινδυνεύει νὰ ἐπιδραμεῖ ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τῆς καθημερινότητος, πὸν χρησιμοποιοῖ τὴς φράσεις, τὰ σήματα, καὶ τὰ ἐμβόλιμα, πὸν γιὰ τὴν ὑπῆρξιν παγίδες σοφὰς, πὸν τοὺς ἐστελνουν νὰ μυρμαρίζουν τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια μέσα ἀπὸ μιὰ γραφὴν ἐντελὴ καὶ ἐπιδραμεῖ ἀπὸ τὴν κλαυθρολογία. Ὁ Καπῶν εἶναι σύγχρονος ποιητὴς. Χαίρεται τὸ ἀμύγδαλόν τοῦ ἔρῳ του. Χαίρεται τὴν φρεσκάδα του. Τὴν πρωτοτυπία του. Χαίρεται τὴν καλοδολεμένη αἰσθητικὴν του. Συνισθάνεται τὴν ἀγνῶσιν του.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

Σ. Σ. — Ἀναδημοσίευσιν ἀπὸ τὸ λογοτεχνικὸν περιοδικὸν «ΤΟΜΕΣ».

ΠΟΙΗΜΑ

ΜΙΚΡΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

Ἀγριο καὶ ἀπόμερο καὶ ἀδαινὸ ἀπὸ νεῖατα, ξαπλώνεται, ἄδωλα θαρρεῖ, στὰ ὁράκια μιὰς ἀβόλετης πατρίδας. Ἡ ξενιτειὰ τὸ δούλεμα καὶ τ' ἀγρία ἀμάντι, λίγα κορμὰ